

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Cob/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120254871
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Barková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6120254871.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Barkovej a členiek senátu JUDr. Ivany Neviďanskej a Mgr. Jany Brádzikovej v spore žalobcu: AIDER Slovensko s.r.o., so sídlom Silvánska 5450, 841 04 Bratislava, IČO: 47 529 415, proti žalovanému: Generali Česká pojišťovna, a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 45 272 956 konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573, o zaplatenie 690,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č.k. B4-10Cb/15/2020 - 105 zo dňa 11.10.2023, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č.k. B4-10Cb/15/2020 - 105 zo dňa 11.10.2023 v napadnutom výroku II. a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.

II. Súd žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava III (ďalej len ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. B4-10Cb/15/2020 - 105 zo dňa 11.10.2023 (ďalej len ako „napadnutý rozsudok“) v právnej veci žalobcu AIDER Slovensko s.r.o., so sídlom Silvánska 5450, 841 04 Bratislava, IČO: 47 529 (ďalej len ako „žalobca“), proti žalovanému Generali Česká pojišťovna, a.s., so sídlom Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 45 272 956 konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 54 228 573 (ďalej len ako „žalovaný“), o zaplatenie 740,95 eura s príslušenstvom, konanie v časti o zaplatenie sumy 140,46 eura zastavil (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa v spore, po čiastočnom späťvzati žaloby, domáhal zaplatenia sumy vo výške 690,49 eura spolu s príslušenstvom ako nákladov na opravu motorového vozidla značky Volkswagen Sharan, EČV: F. (ďalej len ako „poškodené motorové vozidlo“). Dňa 20.03.2017 došlo k vzniku poisťnej udalosti na poškodenom motorovom vozidle, ktorého vlastníkom v tom čase bol S. M., trvale bytom Y. XX, XXX XX F.. K poisťnej udalosti došlo tak, že od motorového vozidla EČV: F odletel spod kolesa kameň, ktorý nárazom do čelného skla motorového vozidla poškodeného mu spôsobil škodu. Poškodený si uplatnil nárok na náhradu škody u žalovaného, nakoľko vozidlo škodcu malo v tej dobe uzatvorené povinné zmluvné poistenie za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla na pozemných komunikáciách u žalovaného. Žalovaný dňa 20.06.2017 zamietol oprávnený nárok na poistné plnenie, dostal sa do omeškania dňa 06.07.2017. Dňa 18.09.2018 poškodený postúpil zmluvou o postúpení pohľadávky všetky svoje práva a nároky z uvedenej

poistnej udalosti na žalobcu a túto skutočnosť oznámil žalovanému dňa 24.09.2018. Žalobca pre zistenie výšky skutočnej škody, ktorá vznikla na vozidle poškodeného v súvislosti s poistnou udalosťou, nechal vypracovať spoločnosťou MOTORREIFEN s.r.o. odborný posudok, z ktorého vyplynulo, že výška skutočnej škody na vozidle poškodeného predstavuje sumu vo výške 740,95 eura. Na základe podanej žaloby rozhodol Okresný súd Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania platobným rozkazom sp. zn. 14Up/309/2020 zo dňa 01.04.2020, tak že žalovanému uložil povinnosť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 740,95 eura, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 790,95 eura od 06.07.2017 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 90,00 eura a náhradu trov konania vo výške 22,00 eura, proti ktorému podal žalovaný odpor. V odpore žalovaný uviedol, že predmetná škodová udalosť bola žalovanému nahlásená dňa 20.03.2017. Žalovaný v rámci procesnej obrany v konaní primárne vzniesol námietku premlčania voči uplatnenému nároku žalobcu v zmysle § 106 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky zákonník“). Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že na premlčanie uplatňovaného nároku sa má aplikovať § 104 Občianskeho zákonníka. Poukazoval na to, že v predmetnom konaní sa žalobca nedomáhal nároku na poistné plnenie z poistnej zmluvy uzavretej v zmysle § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto je vylúčená aplikácia § 104 Občianskeho zákonníka, nakoľko predmetné ustanovenie je osobitným ustanovením vzťahujúcim sa na nároky poisteného na poistné plnenie z uzavretej poistnej zmluvy, nie je však použiteľným vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na náhradu škody. Žalovaný uviedol, že v predmetnom prípade je rozhodujúci práve vzťah medzi poškodeným a škodcom (poistníkom), resp. žalovaným, ktorý plní namiesto toho, kto škodu spôsobil. Základom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným nie je medzi nimi uzavretá zmluva, ale výlučne škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla škodcu (poistníka). Medzi žalovaným ako osobou, ktorá plní na miesto toho, kto škodu spôsobil a žalobcom ako poškodeným vznikol mimozmluvný právny vzťah (zodpovednostný vzťah). Nárok uplatnený žalobcom upravuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o PZP“).

V rámci dispozičných oprávnení žalobcu so žalobou z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 5. odôvodnenia) vyplýva, že žalobca na pojednávaní vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy spolu vo výške 140,46 eura späť a žalovaný so späťvzatím súhlasil. Súd prvej inštancie potom vo výroku I. rozsudku konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 140,46 eura zastavil.

V ďalších častiach odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie opísal obsah repliky žalobcu ako aj obsah vykonaného pojednávania vo veci a ustálil, že medzi procesnými stranami nebolo sporné, že dňa 20.03.2017 došlo k udalosti, ktorá je základom tohto sporu. Rovnako nebolo sporné, že škodová udalosť bola ohlásená žalovanému (nakoľko motorové vozidlo škodcu bolo poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného). Žalovaný však vybavil škodovú udalosť bez poskytnutia poistného plnenia. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania sa primárne zaoberal ňou, pričom dospel k záveru, že táto bola dôvodná a z tohto dôvodu žalobu zamietol.

Súd prvej inštancie skonštatoval, že § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej premlčacej doby súčasne aj na podmienku uplynutia tejto doby od vedomosti poškodeného o škode, pričom premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa poškodený o škode skutočne dozvedel, t. j. kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch. Pojem „dozvedel sa o škode“ vyjadruje nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo o udalosti, ktorou bola škoda spôsobená ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyjadriť (vyčíslieť v peniazoch), aby mohol poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške (o rozsahu v peňažnom zmysle). V súvislosti s uvedeným, mal súd prvej inštancie preukázané, že poškodený (ktorý neskôr postúpil pohľadávku na žalobcu) sa o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedel už v deň škodovej udalosti (20.03.2017) a o výške škody najneskôr dňa 08.06.2017 (faktúra č. 1731101134 vystavená spoločnosťou DANUBIASERVICE s.r.o., ktorá vykonala opravu čelného skla, na sumu 690,49 eura). Súd prvej inštancie poukázal na to, že túto faktúru žalobca do spisu nedoložil, ale existencia tejto faktúry nebola sporná, nakoľko ju žiadna zo sporových strán nespochybnila, žalobca aj vzal späť časť žaloby, ktorou pôvodne uplatňoval aj sumu presahujúcu sumu vyplývajúcu z faktúry, teda 690,49 eura.

Súd prvej inštancie ustálil, že ak teda žalobca podal žalobu dňa 28.02.2020, podal ju po uplynutí dvojnásobnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula najneskôr dňa 09.06.2019, keďže žalobca sa dňa 08.06.2017 dozvedel o výške škody. Žalovaný teda dôvodne vzniesol námietku premlčania a súd musel žalobu zamietnuť.

K argumentácii žalobcu, že v danej veci bolo potrebné aplikovať aj § 104 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že tento názor je nesprávny, nakoľko v prejednávanej veci si žalobca uplatňoval náhradu škody a nie nárok na poistné plnenie. Zo znenia § 15 ods. 2 zákona o PZP (a poznámky k nemu), mal súd prvej inštancie za zrejmé, že na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi sa neaplikuje § 104 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukazoval najmä na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/2/2021 zo dňa 29.04.2022, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2022.

Súd prvej inštancie žalobu zamietol, nakoľko uplatnený nárok bol premlčaný, pričom sa žalovaný premlčania tohto nároku aj dovolal. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní úspešný žalovaný si však náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli, preto súd prvej inštancie žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti napadnutému rozsudku, v rozsahu výroku II. podal žalobca včas odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania vo výške 100 %, alternatívne žalobca navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 690,49 eura s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 690,49 eura od 06.07.2017 do zaplatenia, v súvisiacom výroku o trovách priznal žalobcovi náhradu trov konania podľa miery úspechu v konaní a priznal žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 100 %.

Žalobca argumentoval tým, že sa malo aplikovať ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že poisťovateľ je poskytovateľom poistenia, kedy poskytuje poistné plnenie za preukázané poškodenie. Nejedná sa teda o poskytnutie náhrady škody, ale poistného plnenia vo výške vzniknutej škody. Uviedol, že z konštantnej rozhodovacej praxe je známe, že na takéto plnenia z havarijného poistenia sa aplikuje § 104 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 101 Občianskeho zákonníka. Nakoľko sa žalobca domáhal plnenia z povinného zmluvného poistenia založeného na § 15 ods. 1 zákona o PZP, na takýto nárok sa v zmysle odvolávky má použiť rovnaká právna úprava, ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila (§ 106 Občianskeho zákonníka). Žalobca mal za to, že je síce nutné na predmetný spor aplikovať § 106 Občianskeho zákonníka, ale spolu s aplikáciou § 104 Občianskeho zákonníka, nakoľko žiadny predpis nevylučuje aplikáciu § 104 Občianskeho zákonníka s tým, že § 104 Občianskeho zákonníka posúva začiatok plynutia premlčacej doby o jeden rok. Žalobca nevidel dôvod, pre ktorý by sa nemalo aplikovať ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka na škody uplatňované z PZP. Poukazoval na to, že v zákone o PZP nie je zmienka, že by sa vylučovala aplikácia § 104 Občianskeho zákonníka, iba sa vylučuje aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka a nahrádza sa § 106 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukazoval na to, že poistné zmluvy poistenia zodpovednosti za škodu, ako aj havarijného poistenia, sú vždy uzavreté v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, preto žalobca považoval za nelogické, že na oba typy poistných zmlúv sa nepoužije rovnaká právna úprava § 104 Občianskeho zákonníka. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou žalobcu a nevysvetlil, z akého dôvodu nebola možná aplikácia žalobcom poukazovaných rozhodnutí krajských súdov, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. Najvyššieho súd Českej republiky a ich záverov na prejednávaný spor, nakoľko sa jedná o rovnakú právnu otázku. Žalobca opätovne poukazoval na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/63/2013 a sp. zn. 7Cdo/252/2021, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/136/2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 7Co/136/2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/56/2022 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/113/2006.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, namietal, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu posúdeniu predmetného sporu. Žalovaný naďalej zastával názor, že nárok žalobcu je podľa § 106 Občianskeho zákonníka premlčaný a nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že na premlčanie uplatňovaného nároku sa má aplikovať ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že v danom prípade je rozhodujúci vzťah medzi poškodeným a škodcom, resp. žalovaným, ktorý plní na miesto toho, kto škodu spôsobil. Základom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným tak nebola uzavretá zmluva, ale škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla škodcu (poistníka), ktorý s poškodeným nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu. Nárok uplatnený žalobcom upravuje osobitný predpis - zákon o PZP. Ďalej sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že uplatnený nárok nie je nárokom na náhradu škody, ale nárokom na poistné plnenie. Uviedol, že zákon o PZP na viacerých miestach hovorí o nárokoch poškodeného na náhradu škody a poukázal na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP s tým, že z uvedeného ustanovenia vyplýva, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom v poznámke pod čiarou k uvedenému ustanoveniu sa uvádza, že na premlčanie nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch vzťahuje ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. Zákon o PZP ako aj dôvodová správa jednoznačne odkazujú na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný ďalej dôvodil, že už dňom, kedy došlo k škodovej udalosti sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá a o samotnej výške škody sa poškodený dozvedel najneskôr vystavením faktúry za opravu škody na poškodenom vozidle dňa 08.06.2017. Žalovaný tak mal za to, že v danom prípade dvojnásobná subjektívna premlčacia doba, ktorá začala plynúť najneskôr dňa 08.06.2017, uplynula dňa 08.06.2019, a teda posledným dňom na uplatnenie nároku na súde bol deň 08.06.2019. Žaloba bola na súd podaná po uplynutí premlčacej doby, a to dňa 28.02.2020. Žalovaný považoval za nepochybné, že zavedením ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP do zákonnej úpravy, bolo zámerom zákonodarcu jednoznačne a osobitne upraviť inštitút premlčania pri nároku poškodeného na náhradu škody voči poisťovateľovi. Tým, že zákonodarca priamo v zákone odkazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyriešil prípadné nejasnosti a rozpory pri posudzovaní toho, ktoré z uvedených ustanovení upravujúcich premlčanie sa má na predmetné nároky vzťahovať. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí náležite odôvodnil, prečo je názor, že je v danej veci potrebné aplikovať aj § 104 Občianskeho zákonníka, nesprávny. Žalovaný v tejto súvislosti tiež poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/30/2017 zo dňa 17.04.2018, č.k. 7Co/24/2020 - 207 zo dňa 30.11.2022 a č.k. 3Cob/101/2020 - 147 zo dňa 16.06.2021. Žalovaný tak zotrval na svojej námietke, že nárok žalobcu je premlčaný a navrhol, aby odvolací rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

5. Ďalšie vyjadrenia strán neboli súdu doručené.

6. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo aj ako „krajský súd“) v zmysle § 34 CSP, po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 379 a § 380 CSP, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

8. Podľa § 151 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

9. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

10. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

11. Podľa § 215 ods. 2 CSP, skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

12. Podľa § 420 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

13. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

14. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

15. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

16. Podľa § 104 Občianskeho zákonníka, pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

17. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

18. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

19. Podľa § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

20. Podľa § 122 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

21. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

23. Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

24. Po oboznámení sa s obsahom spisu, napadnutým rozsudkom a s konaním pred súdom prvej inštancie, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu, ako aj s odvolaním žalobcu a vyjadrením žalovaného k odvolaniu, odvolací súd konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutom odvolaním, preto v súlade s § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, spôsobom súladným s dikciou ustanovenia § 220 ods. 2 CSP rozhodnutie presvedčivo a náležitým spôsobom odôvodnil, keď sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci samej, pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmý myšlienkový postup súdu prvej inštancie vedúci ku v ňom ustáleným skutkovým a právnym záverom. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy správne vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Konanie pred súdom prvej inštancie bolo vedené v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného procesu a odvolací súd nezistil žiadne vady procesného charakteru, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozsudku. Na dôvody uvedené v napadnutom rozsudku odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

25. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a v odôvodnení tohto rozhodnutia sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a vyjadril sa k tým dôvodom odvolania, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci (§ 387 ods. 2 CSP).

26. Odvolací súd mal zo súdneho spisu preukázané, že dňa 20.03.2017 došlo k vzniku poistnej udalosti na motorovom vozidle značky Volkswagen Sharan, EČV: F. XXXMD, ktorého vlastníkom bol v danom čase poškodený S. M., a to v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla EČV: F. XXXKG tak, že spod kolesa predmetného motorového vozidla odletel kameň, ktorý následne poškodil čelné sklo motorového vozidla poškodeného. V konaní nebolo sporné, že škodca mal v čase poistnej udalosti uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u právneho predchodcu žalovaného. Ďalej v konaní nebolo sporné, že poškodený si motorové vozidlo dal opraviť v autoservise DANUBIASERVICE a.s., ktorý náklady na opravu vozidla vyúčtoval faktúrou č. 1731101134 vystavenou dňa 08.06.2017 na sumu 690,49 eura, ktorá nebola v konaní stranami sporu predložená, avšak uvedené skutkové tvrdenia žalovaného o jej existencii, dátume jej vystavenia, ako aj o výške nákladov fakturovaných autoservisom za vykonanú opravu, neboli zo strany žalobcu v konaní nijakým spôsobom sporované. S poukazom na ustanovenie 151 ods. 1 CSP tak uvedené skutkové tvrdenia žalovaného neboli žalobcom výslovne popreté, preto sa považujú za nesporné a na ich preukázanie nebol súd prvej inštancie povinný vykonávať žiadne dokazovanie.

Ďalej mal odvolací súd z obsahu súdneho spisu preukázané, že žalovaný ukončil dňa 20.06.2017 šetrenie poistnej udalosti evidovanej pod č. 6401024771 bez poskytnutia poistného plnenia z dôvodu nepreukázania príčinnej súvislosti medzi osobitnou povahou prevádzky poisteného motorového vozidla poisteného a vznikom škody. Odvolací súd mal preukázané, že dňa 18.09.2018 žalobca ako postupník a poškodený S. M. ako postupca uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo postúpenie všetkých práv a nárokov voči žalovanému vyplývajúcich zo škodovej/poistnej udalosti č. 6401024771 zo dňa 20.03.2017, najmä, nie však výlučne nároky na poistné plnenie, náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia.

27. K odvolacej námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu, že súd prvej inštancie aplikoval pri posúdení žalovaným vznesenej námietky premlčania ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, pričom žalobca argumentoval, že súd prvej inštancie mal aplikovať aj ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že predmetom konania bol nárok poškodeného (jeho právneho nástupcu), ktorému vznikla v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla škodcu škoda, uplatnený priamo voči žalovanému ako poisťovateľovi škodcu, teda nárok vyplývajúci priamo zo zákona o PZP. Z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má poistený právo, aby náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hradil poisťovateľ (žalovaný) priamo poškodenému (žalobca) s poukazom na ustanovenia § 4 a § 15 ods. 1 zákona o PZP, pričom poškodený má nárok uplatniť si právo na jej náhradu priamo voči poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 veta druhá zákona o PZP). V danom prípade si tak žalobca ako právny nástupca poškodeného uplatnil nárok na plnenie v zmysle § 15 ods. 1 zákona PZP od žalovaného ako poisťovateľa škodcu. Vzťah poškodeného a poisťovateľa škodcu je vzťahom špecifickým, vyplývajúcim zo záväzku poisťovateľa z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla voči poistenému škodcovi plniť náhradu škody priamo poškodenému, pričom poškodenému osobitný zákon o povinnom zmluvnom poistení dáva s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 i priamy nárok voči poisťovateľovi na plnenie, ktorým mu bude táto škoda nahradená.

Po posúdení predmetnej odvolacej námietky žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval pri posúdení žalovaným vznesenej námietky premlčania žalobou uplatneného nároku ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. K uvedenému záveru odvolací súd dospel zohľadňujúc zámer zákonodarcu ako aj znenie ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP. Dôvodová správa k zákonu o PZP (§ 15) okrem iného uvádza, že „...Ak si poškodený bude uplatňovať nárok na náhradu škody cestou súdu len proti poistenému, musí o podaní žaloby informovať aj poisťiteľa, ktorý vzhľadom na hmotnoprávne postavenie voči poškodenému bude mať v občianskom súdnom konaní postavenie nerozlučného procesného spoločníka. Vzhľadom na zavedenie priameho nároku poškodeného proti poisťiteľovi sa počíta s tým, že poisťiteľ môže od poškodeného požadovať informácie a doklady potrebné na stanovenie výšky poistného plnenia. Nárok poškodeného voči nemu sa premlčí v rovnakej lehote ako jeho nárok na náhradu škody proti škodcovi (pozri § 106 Občianskeho zákonníka)“.

Ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP výslovne ustanovuje, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. Zákonná poznámka č. 22 k uvedenému ustanoveniu priamo odkazuje na aplikáciu ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka. K aplikácii ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka pri posúdení premlčania nároku poškodeného uplatneného v zmysle § 15 zákona o PZP priamo proti poisťovateľovi poisteného škodcu podľa názoru odvolacieho súdu možno dospieť aj logickým výkladom. V prípade, ak sa totiž nárok poškodeného voči poisťovateľovi škodcu v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP, ako aj nárok poškodeného priamo proti škodcovi podľa § 427 Občianskeho zákonníka, bude pri posúdení otázky premlčania posudzovať podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje premlčaciu dobu pri nároku na náhradu škody, tak ako to vyplýva aj z poznámky č. 22 k ustanoveniu § 15 ods. 2 zákona o PZP, poškodený bude v otázke prípadného premlčania jeho nároku v rovnakej právnej situácii bez ohľadu na to, či si svoj nárok bude uplatňovať priamo voči škodcovi, alebo voči poisťovateľovi škodcu. Z ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP v spojení so zákonnou poznámkou k uvedenému ustanoveniu tak vyplýva, že na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi škodcu sa ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka neaplikuje.

V zmysle § 106 Občianskeho zákonníka je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to dvojročná subjektívna premlčacia doba, pričom na začatie jej plynutia je rozhodujúce posúdenie subjektívnej stránky poškodeného týkajúcej sa jeho vedomosti o škode ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde a vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte a trojročná objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť v okamihu škodovej udalosti. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie ešte druhá premlčacia doba. Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že k škodovej udalosti došlo dňa 20.03.2017, kedy sa poškodený dozvedel, kto za škodu zodpovedá a o výške škody sa poškodený dozvedel dňa 08.06.2017 (nesporovaná faktúra č. 1731101134). S poukazom na uvedené subjektívna dvojročná premlčacia doba žalobcovi (ako právneho nástupcovi poškodeného - § 111 Občianskeho zákonníka) tak začala plynúť dňa 08.06.2017 a s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 v spojení s ustanovením § 122 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 10.06.2019. Žalobca podal žalobu na súd (Okresný súd Banská Bystrica) v predmetnej veci dňa 28.02.2020. V zmysle uvedeného odvolací súd považoval za zrejmé, že žaloba bola na súd podaná až po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania zo strany žalovaného, súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobcom uplatnený nárok zamietol.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zo znenia ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP a poznámky k nemu je zrejmé, že na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi sa neaplikuje ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka a bude sa aplikovať len ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie tak postupoval správne a vec správne právne posúdil, keď na posúdenie spornej otázky aplikoval len ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd preto považoval túto odvoláciu námietku žalobcu za nedôvodnú.

28. Na podporu vyššie uvedeného záveru odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/2/2021 z 29.04.2022 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2022 ako rozhodnutie č. 37, v zmysle ktorého „Povinnosť poisťovateľa plniť poisťné plnenie priamo poškodenému je teda záväzkom poisťovateľa voči poistenému (škodcovi) vyplývajúci z ich zmluvného poisťného vzťahu (§ 823 OZ; § 4 a § 15 ods. 1 veta prvá zákona o povinnom zmluvnom poistení), teda plní poškodenému aj keď si tento priamo náhradu škody voči nemu neuplatní. Táto povinnosť mu vyplýva z poisťnej zmluvy uzavretej so zodpovedným škodcom ako poisteným, resp. zo zákona o povinnom zmluvnom poistení. V prípade, že si poškodený uplatní priamo nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, prípadné premlčanie tohto nároku sa posudzuje podľa rovnakej právnej úpravy, ako platí na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, t. j. premlčanie priameho nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, ako aj nároku na náhradu škody voči zodpovedajúcemu škodcovi podľa § 427 OZ sa posudzuje podľa ustanovení o behu premlčacej lehoty pri náhrade škody upravenej v Občianskom zákonníku, teda podľa § 106 OZ (na ktoré ustanovenie odkazuje zákonná poznámka č. 22 pri § 15 ods. 2 zákona

o povinnom zmluvnom poistení). Z § 15 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení (a poznámky k nemu) teda jednoznačne vyplýva, že na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi sa neaplikuje § 104 OZ“.

29. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s argumentáciou žalobcu s ohľadom na žalobcom poukazované rozhodnutia odvolacích súdov, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“) a Najvyššieho súdu Českej republiky, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nie je viazaný rozhodnutiami iných súdov, pokiaľ nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (bod 9.) vysvetlil, prečo nepovažoval za dôvodné aplikovať pri posúdení premlčania žalobou uplatneného nároku ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka a na podporu svojho záveru poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktoré sa touto otázkou zaoberalo. Preto odvolací súd považuje túto odvolaciu námietku žalobcu za nedôvodnú.

30. Odvolací súd zároveň dodáva, že pokiaľ žalobca aj v odvolaní poukazoval na iné rozhodnutia súdov, a to najmä rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/63/2013, sp. zn. 7Cdo/252/2021, z ktorých vyplýva odlišný záver o posúdení konkurencie ustanovení § 104 a § 106 Občianskeho zákonníka pri posúdení premlčania v predmetnej situácii, odvolací súd uvádza, že sa v danom prípade v zhode so súdom prvej inštancie priklonil a plne sa stotožňuje so závermi uvedenými v ním poukazovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/2/2021 z 29.04.2022 zverejnenom v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2022 ako rozhodnutie č. 37, a to z dôvodov, ktoré odvolací súd formuloval vyššie.

31. Záverom odvolací súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16.11.2011, sp. zn. 6Cdo 145/2011).

32. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, keďže neboli naplnené odvolacie dôvody uvádzané žalobcom.

33. Odvolací súd zároveň ako závislý výrok preskúmal aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (výrok III.) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 CSP vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v prvoinštančnom konaní v plnom rozsahu úspešný, avšak si žiadne trovy prvoinštančného konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli, preto súd prvej inštancie žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

34. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko ten mal síce v odvolacom konaní plný úspech, avšak v priebehu odvolacieho konania si žiadne trovy konania neuplatnil, ani mu zo súdneho spisu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

35. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).